

Stockholms
universitet

Institutionen för svenska och flerspråkighet

Tolk- och översättarinstitutet (TÖI)

Kursbeskrivning

**Översättningsvetenskaplig teori och metod I, 15 hp,
AN (TTA307)**

Fastställd av institutionsstyrelsen 2014-05-07 och gäller fr.o.m. ht 2014.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs förväntas studenten ha kunskap om centrala frågeställningar, teorier och metoder inom översättningsvetenskapen såväl med inriktning mot tolkning som översättning.

Studenten kan kritiskt jämföra och värdera teoretiska modeller med relevans för tolkning och översättning, vilka också ska ge en grund för egen översättningsvetenskaplig forskning. Studenten kan också problematisera verksamheterna översättning och tolkning samt tillämpa vetenskapligt grundade förklaringsmodeller i analyser av dessa.

Kursens innehåll

Kursen innehåller en analytisk översikt över frågeställningar och viktigare arbeten inom översättningsvetenskapen (forskning om tolkning och översättning) och några av dess delområden. Tillsammans belyser vi och diskuterar teoretiska och forskningsmetodologiska aspekter.

Kursen innehåller också information om sökning i databaser med relevans för översättningsvetenskap. Under ett seminarium i universitetsbiblioteket får du en genomgång av dessa och möjligheter att själv söka litteratur.

Kursen är i första hand inriktad på teoretiska aspekter av tolkning och översättning och innebär läsning och diskussion av vetenskaplig litteratur inom området. Men för att de teoretiska aspekterna ska kunna studeras, kommer vi också att ta upp en hel del praktiska och yrkesrelaterade frågeställningar och koppla dessa till teorierna.

Kursen ingår i Tolks- och översättarinstitutets mastersprogram i översättningsvetenskap, men kan också läsas av andra studenter som fristående kurs.

Kursperiod och studietakt

Undervisningen pågår fr.o.m. vecka 35 (introduktionsvecka för alla studenter på TÖI), med början av själva kursen i vecka 36. Den avslutas med examinationsseminarier under vecka 51. Kursen går dagtid på halvfart, med i de flesta fall ett undervisningstillfälle per vecka.

Undervisning

Undervisningen bedrivs i form av föreläsningar och seminarier, se schemat för kursen som finns på kurssidans på www.tolk.su.se Ett detaljerat schema, med teman, läsanvisningar etc, sänds ut till studenterna med e-post strax före kursstart. Det läggs också på kurssidans på lärplattformen Mondo. Alla studenter som registreras på kursen har tillgång till Mondo-sidan genom att logga in med sitt SU-konto.

Vid föreläsningarna presenteras de angivna temana översiktligt utifrån kurslitteraturen. Du bör förbereda dig genom att läsa den litteratur som anges.

Vid seminarierna analyseras och diskuteras exempel på studier av översättning och tolkning. Det är mycket viktigt att du förbereder dig genom att noga läsa den angivna litteraturen före

respektive seminarium för att du aktivt ska kunna delta i diskussionerna. Observera särskilt att kvalitén på dina insatser under seminarierna ingår i betygskriterierna, se nedan.

Närvaro

Närvaro är obligatorisk på all undervisning som i schemat kallas *seminarium*:

- Av de 7 numrerade seminarierna under kursens gång (anges med Seminarium 1, 2, etc i detaljschemat) accepteras frånvaro från maximalt 2. Vid sådan frånvaro blir du ålagd att göra kompletterande uppgifter. Du måste själv fråga den lärare som är ansvarig för seminariet vilken kompletterande uppgift du ska göra.
- Av de 3 examinationsseminarierna, måste du vara närvarande vid minst 2;
- Naturligtvis rekommenderar vi starkt att du är med på alla föreläsningar!
- Observera att vid den första föreläsningen får du viktig praktisk information om kursen och examinationen!

Examination

Examinationen utgörs av

- Att du som student deltar aktivt i seminarierna och fullgör de muntliga och skriftliga uppgifterna i samband med detta;
- Att du utarbetar en projektplan för en tänkt översättningsvetenskaplig empirisk undersökning, med presentation av den i muntlig och skriftlig form (ca 6-8 normalsidor, se närmare anvisningar i särskilt dokument). OBS! Du ska bara utarbeta en plan, inte genomföra själva forskningsuppgiften!

Närmare anvisningar om hur projektplanen ska utformas får du under kursens gång.

Betyg och betygskriterier

På kursen ges något av följande betyg:

- A = Utmärkt
- B = Mycket bra
- C = Bra
- D = Tillfredsställande
- E = Tillräckligt
- Fx = Otillräckligt
- F = Helt otillräckligt

Betygen är målrelaterade. Betygskriterierna är:

Betyg *Kriterier*

- A Fullgod närvaro vid seminarier enligt kurskraven och utarbetande av projektplan för en planerad egen empirisk översättningsvetenskaplig undersökning. Utmärkt redogörelse för centrala frågeställningar, teorier och metoder inom forskning om översättning och tolkning utifrån kurslitteraturen men också utifrån betydande egen sökning av ytterligare relevanta källor, med flera utförliga och självständiga

jämförelser mellan olika teorier och metoder och utmärkt egen kritisk värdering. Mycket goda kunskaper om verksamheterna översättning och tolkning. Projektplanen har självständig formulering av en relevant och originell forskningsfråga och utmärkt redogörelse för teoretisk bakgrund och syfte, samt självständigt val av möjlig metod och material. Utmärkt muntlig och skriftlig presentation av projektplanen, i enlighet med vedertagna akademiska presentationsnormer.

- B** Fullgod närvaro vid seminarier enligt kurskraven och utarbetande av projektplan för en planerad egen empirisk översättningsvetenskaplig undersökning. Mycket god redogörelse för centrala frågeställningar, teorier och metoder inom forskning om översättning och tolkning utifrån kurslitteraturen men också utifrån viss egen sökning av ytterligare relevanta källor, med flera självständiga jämförelser mellan olika teorier och metoder och mycket god egen kritisk värdering. Mycket goda kunskaper om verksamheterna översättning och tolkning. Projektplanen har självständig formulering av en relevant forskningsfråga och mycket god redogörelse för teoretisk bakgrund och syfte, samt huvudsakligen självständigt val av möjlig metod och material. Mycket god muntlig och skriftlig presentation av projektplanen, i enlighet med vedertagna akademiska presentationsnormer.
- C** Fullgod närvaro vid seminarier enligt kurskraven och utarbetande av projektplan för en planerad egen empirisk översättningsvetenskaplig undersökning. God redogörelse för centrala frågeställningar, teorier och metoder inom forskning om översättning och tolkning utifrån kurslitteraturen men också utifrån någon egen sökning av ytterligare relevanta källor, med några självständiga jämförelser mellan olika teorier och metoder och god egen kritisk värdering. Goda kunskaper om verksamheterna översättning och tolkning. Projektplanen har i någon mån självständig formulering av en relevant forskningsfråga och god redogörelse för teoretisk bakgrund och syfte, samt i någon mån självständigt val av möjlig metod och material. God muntlig och skriftlig presentation av projektplanen, i enlighet med vedertagna akademiska presentationsnormer.
- D** Fullgod närvaro vid seminarier enligt kurskraven och utarbetande av projektplan för en planerad egen empirisk översättningsvetenskaplig undersökning. Tillfredsställande redogörelse för centrala frågeställningar, teorier och metoder inom forskning om översättning och tolkning utifrån kurslitteraturen, med någon jämförelse mellan olika teorier och metoder och tillfredsställande ansatser till egen kritisk värdering. Goda kunskaper om verksamheterna översättning och tolkning. Projektplanen har tillfredsställande formulering av en relevant forskningsfråga och tillfredsställande redogörelse för teoretisk bakgrund och syfte, samt tillfredsställande val av möjlig metod och material. Tillfredsställande muntlig och skriftlig presentation av projektplanen, i enlighet med vedertagna akademiska presentationsnormer.
- E** Fullgod närvaro vid seminarier enligt kurskraven och utarbetande av projektplan för en planerad egen empirisk översättningsvetenskaplig undersökning. Acceptabel redogörelse för centrala frågeställningar, teorier och metoder inom forskning om översättning och tolkning utifrån kurslitteraturen, med några jämförelser mellan olika teorier och metoder och några ansatser till kritisk värdering. Vissa kunskaper om verksamheterna översättning och tolkning. Projektplanen har acceptabel formulering av en relevant forskningsfråga och acceptabel redogörelse för teoretisk bakgrund och

syfte, samt acceptabelt val av möjlig metod och material. Acceptabel muntlig och skriftlig presentation av projektplanen, i enlighet med vedertagna akademiska presentationsnormer.

- Fx Några brister i närvaro vid seminarier enligt kurskraven. I någon mån bristande redogörelse för centrala frågeställningar, teorier och metoder inom forskning om översättning och tolkning utifrån kursinnehållet, med några missuppfattningar. Bristande jämförelser mellan olika teorier och metoder och/eller kritisk värdering. Vissa kunskaper om verksamheterna översättning och tolkning. Utarbetande av projektplan för en planerad empirisk översättningsvetenskaplig undersökning, med vissa brister i formulering av forskningsfråga, redogörelse för teoretisk bakgrund och syfte, och/eller val av möjlig metod och material. Acceptabel muntlig och skriftlig presentation av projektplanen, i enlighet med vedertagna akademiska presentationsnormer.
- F Stora brister i närvaro vid seminarier enligt kurskraven. Projektplan för en planerad empirisk översättningsvetenskaplig undersökning har inte utarbetats, eller har mycket grava brister, vad gäller formulering av forskningsfråga, redogörelse för teoretisk bakgrund och syfte, samt val av metod och material. Redogörelse saknas för centrala frågeställningar, teorier och metoder inom forskning om översättning och tolkning utifrån kursinnehållet; inga jämförelser mellan olika teorier och metoder, inga ansatser till kritisk värdering. Bristande kunskaper om verksamheterna översättning och tolkning.

Möjlighet till förnyad examination/omprov

Om du ligger nära gränsen för godkänt, kan du få komplettera din examinationsuppgift, se föreskrifter i kursplanen. Notera att kompletteringen då ska lämnas in *inom en vecka* från det att examinator har meddelat dig att du måste komplettera.

För övriga regler om omexamination, se kursplanen.

Inlämningstid

Projektplanen som ingår i examinationen ska lämnas in i skriftlig form *samma dag* som du presenterar den muntligt, dvs. i december 2014.

Litteratur

1. Litteratur angiven i kursplanen – obs att arbetena läses i urval, se detaljschemat som finns tillgängligt senast 2 veckor före kursstart

Ingo, Rune. (2007). *Konsten att översätta. Översättandets praktik och didaktik*. Lund: Studentlitteratur.

Munday, Jeremy. (2001/2008/2012). *Introducing Translation Studies. Theories and Applications*. London/New York: Routledge [2 upplagan från 2008 finns som e-bok tillgänglig via SUB].

Pöchhacker, Franz. (2004). *Introducing Interpreting Studies*. London/New York: Routledge.

Pöchhacker, Franz & Miriam Shlesinger (eds). (2002). *The Interpreting Studies Reader*. London/New York: Routledge.

- Venuti, Lawrence (ed). (2000) (eller senare). *The Translation Studies Reader*. London/New York: Routledge [1 upplagan från 2000 finns tillgänglig som e-bok via SUB].
- Williams, Jenny & Andrew Chesterman. (2002). *The Map. A Beginner's Guide to doing Research in Translation Studies*. Manchester: St. Jerome

2. Gemensam litteratur inför seminarierna (utöver ovanstående litteratur).

- Davidson, Brad. (2002). A model for the construction of conversational common ground in interpreted discourse. *Journal of Pragmatics* 34 2002 (1273–1300). [finns som e-tidskrift i SUB]
- Englund Dimitrova, Birgitta. (1993). Metoder i empirisk forskning om översättning och tolkning; *Studier i modern språkvetenskap, volym 10*, ss. 33-44. [finns i elektronisk form på kurssajten på mondo]
- Englund Dimitrova, Birgitta. (1996). New Methods in Translation Research - New Horizons in Translation Studies?; *Proceedings of the XIV World Congress of the Fédération Internationale des Traducteurs, vol. 2*, 856-864. Melbourne: AUSIT. [finns i elektronisk form på kurssajten på mondo]
- Englund Dimitrova, Birgitta. (2012). Nytt vin i gamla läglar? Att (ny)översätta dialekt; O. Eriksson (red.) *Aspekter av litterär nyöversättning – Aspects de la retraduction littéraire*, ss 101-115. Växjö: Linnaeus University Press. [finns i elektronisk form på kurssajten på mondo]
- Gullin, Christina. (1998). *Översättarens röst*. En studie i den skönlitterära översättarens roll med utgångspunkt i översättningar av Else Lundgren och Caj Lundgren. Lund: Lund University Press. [finns i SUB samt i ett antal bibliotek runtom i Sverige; kan lånas in på fjärrlån]
- Jämtelid, Kristina. (2002). *Texter och skrivande i en internationaliserad affärsvärld. Flerspråkig textproduktion vid ett svenskt storföretag*. Stockholm: Almqvist & Wiksell International [finns i SUB samt i ett antal bibliotek runtom i Sverige; kan lånas in på fjärrlån]
- Lindqvist, Yvonne. (2002). *Översättning som social praktik. Toni Morrison och Harlequinserien Passion på svenska*. Stockholm: Almqvist & Wiksell International. [finns i SUB samt i ett antal bibliotek runtom i Sverige; kan lånas in på fjärrlån]
- Pedersen, Jan. (2007) Cultural Interchangeability: The Effects of Substituting Cultural References in Subtitling; *Perspectives: Studies in Translatology*, Vol. 15, No. 1, 30-48 [elektroniskt tillgänglig på <http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.2167/pst003.0>]
- Toury, Gideon. (1995). *Descriptive Translation Studies and Beyond*. Amsterdam/Philadelphia: Benjamins. [kapitel 4; tillhandahålls kopierad]
- Venuti, Lawrence. (1995) *The Translator's Invisibility*. London: Routledge (i urval enligt anvisningar) [finns som e-bok via SUB]
- Wadensjö, Cecilia. (2008). In and Off the Show: Co-constructing 'invisibility' in an Interpreter-Mediated Talk Show Interview, i *Meta: journal de traducteurs/Meta: Translators' Journal*, vol 53, n° 1, 184–203. [finns som e-tidskrift i SUB]

Dessutom tillkommer litteratur som studenterna själva tar fram inför vissa seminarier. Närmare instruktioner ges vid första kurstillfället.

Lärare

YVONNE LINDQVIST

E-post: yvonne.lindqvist@su.se

Tfn: 08- 16 35 78

Rum: D 592

Postadress: Tolk- och översättarinstitutet, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm

Post och meddelanden kan lämnas i tidskriftssamlaren som hänger på väggen utanför rummet.

Övriga lärare på kursen är Birgitta Englund Dimitrova, Birgitta.Englund@tolk.su.se och Cecilia Wadensjö, cecilia.wadensjo@su.se samt gästlärare.

Studentexpedition, studievägledare, studierektor

Studentexpeditionen

MORENA AZBEL SCHMIDT

Rum: D 590

Tfn: 08-16 17 11

Telefontid: Tis. 10–11 och tor. 16–17

Mottagningstid: Tis. 13–14

E-post: studexp@tolk.su.se

Studievägledare

LIISA OITTINEN

Rum: D 518

Tfn: 08–16 29 49

E-post: Liisa.Oittinen@su.se

Telefontid: måndagar och onsdagar 10-11, torsdagar 12.30 – 13.30.

Mottagningstid: Tis. 15–17 och enligt överenskommelse.

Studierektor

JAN PEDERSEN

Rum: D 509

Tfn: 08–16 29 27

Mottagningstid: enligt överenskommelse.

E-post: Jan.Pedersen@su.se